

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. augusztus 30.

kül.

v a s á r n a p

sk0001 1 230 mtik1001

robbanás egy párizsi szállodában

párizs, 1981. augusztus 30. /ap/ - szombaton késő este nagyerejű pokolgép robbant a párizsi hotel intercontinentalban. a robbanásnak 14 sebesült áldozata van, egyikük állapota súlyos. a sérülések többségét üvegszilánkok okozták.

a robbanás leszakította a földszinti hall álmennyezetét, összetörték a hatalmas lámpatestek és a lépcsőház üvegkorlátjai. lángot fogtak a butorok, de a tüzet rövid idő alatt megfékeztek.

több szemtanu arról számolt be, hogy röviddel a robbanás előtt egy magányos férfi csomagot helyezett el a hallban. a merénylet elkövetését eddig semmilyen szervezet sem vállalta magára.

a hotel intercontinental párizs egyik legpatinásabb és lelegegánsabb szállodája - a vendome tér és a rue de rivoli tőszomszédságában, a rue de castiglione-n található. 1878-ban épült. az intercontinental hotels corporation 1968-ban vásárolta meg és korszerűsítette, megőrizve az épület eredeti formáját és díszítéseit.

wa ng

09.54

300881 1005

ll

-. -

sk0002 1 230 mtik1002

Lengyel fejlemények /1. rész/

Kelenen István, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1981. augusztus 30. /mti/ - a lengyel egyesült munkáspárt IX., rendkívüli kongresszusán elfogadott határozatok propagálásáról tanácskozott a Lemp kielcei vajdasági bizottságának plénuma. az ülésen, amelyen rész vett mirosław milewski, a politikai bizottság tagja, a kb titkára is, nagy hangsúlyt kapott az a gondolat, hogy a jelenleg folyó politikai harcban egyetlen párttag sem lehet az események egyszerű „megfigyelője”, ennek megfelelően szakszervezeti hovatartozásra való tekintet nélkül minden párttagnak rendelkeznie kell a bátorsággal ahhoz, hogy nemet mondjon a párt, a szocialista állam ellen irányuló akcióknak - hangoztatták a vajdasági plénumon.

Ugyancsak szombaton Gorzów Wielkopolskiban küldöttválasztó gyűlést tartott a szolidaritás regionális szervezete. mint arról a lengyel hírügynökség, majd a tv-híradó is beszámolt, néhány perccel a tanácskozás megkezdése után a résztvevők határozatot fogadtak el arról, hogy a lengyel lapok, valamint a rádió és a televízió munkatársai hagyják el a területet. az eddig példátlan lépést azzal indokolták, hogy így akarnak tiltakozni azért, mert szerintük a szolidaritás számára nem kellőképpen hozzáférhetőek a tömegtájékoztatói eszközök. poznanban is tartott küldöttválasztó értekezletet a regionális szolidaritás-szervezet. mint a pap hírügynökség jelentette, a résztvevők közül többen bírálták a szervezet helyi vezetőségének beszámolóját, mert azt túl általánosnak tartották. elhangzottak olyan javaslatok is, hogy meg kellene határozni a szolidaritás viszonyát a többi szakszervezethez, valamint a társadalmi és a politikai szervezetekhez. ugyanakkor olyan indítvány is elhangzott, hogy a szakszervezet alakítsa meg saját politikai pártját. ezt a javaslatot azonban - mint a lengyel hírügynökség közölte - elutasították a poznani értekezleten. a tanácskozás résztvevői bíralták a kormány pénteken este közzétett nyilatkozatát. szerintük ugyanis a rádió és a televízió szolidaritás szervezeteinek tagjai nem fegyvetőznek sztrájkokkal, „csak”, tiltakozó akciót készítenek elő. mint emlékeztetés, a lengyel kormány bejelentette, hogy nem tűr el semmilyen fennakadást a két fontos tömegtájékoztató eszköz munkájában. /folyt./

kn/g1

10.03

300881 2292

sk0003 1 230 mtik1003

Lengyel fejlemények /2. rész/

Varsóban szombaton előzetes megegyezéssel végződött a tárgyalások újabb fordulója az állami rádió és televízió bizottság, valamint a szolidaritás országos egyeztető bizottsága képviselői között a szakszervezet szeptember 5-én kezdődő országos kongresszusának a rádióban és a televízió történeti közvetítéséről. Arról konkrét megállapodás született, hogy a kongresszust megelőzően a központi rádió és a televízió egyes csatornáján két alkalommal sugároznak egyenként fél óráig, Gdanskban készített műsort, amelyekben megszólal a szolidaritás elnöke és több más vezető munkatársa is, ami a kongresszusról adandó rádió- és tv-közvetítések módját illeti, erről hétfőn újabb megbeszéléseket folytatnak Varsóban.

Radomban szombaton folytatódott a megbeszélések a kormány és a szolidaritás regionális szervezetének képviselői között a városban 1976 júniusában lezajlott összetűzések, sztrájkok újraértékeléséről. Előzetes megállapodás jött létre arról, hogy utólag kártalanítják az eseményeknek azokat a résztvevőit, akiket öt évvel ezelőtt indokolatlanul elbocsátottak munkahelyükről.

Olsztynban ugyanakkor a jelek szerint továbbra is holtponton van az okkupációs sztrájkot folytató nyomdaipari alkalmazottak ügye. Az akció már napok óta tart, de egyelőre nincs hír arról, hogy tárgyalások kezdődtek volna.

A szabad szombat ellenére az ország számos körzetében, így Jónéhány szénbányában is rendes munkanapot tartottak. Mint a pap hírügynökség emlékeztetett rá, a szolidaritás országos egyeztető bizottsága nemrég arra hívta fel a szakszervezet tagjait, hogy az év hátralevő részében nyolc szabad szombatot munkával töltsenek. A bányászok által az ilyen szombatokon kitermelt szén ellenértékét élelmiszerek, gyógyszerek és egyéb hiánycikkek beszerzésére fordítják.

kn/gi ng

10 10

300881 1831

de

sk0004 4 300 mti 1004

bécsi merénylet

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. augusztus 30. /mti/ - két halálos és 18 sebesült áldozata van a szombaton délben bécs belvárosában elkövetett merényletnek, amely a legsúlyosabb terrortámadásnak számít az opec miniszteri értekezletének résztvevői ellen 1976-ben elkövetett akció óta. mint beszámoltunk róla, három férfi géppisztollyal és kézigránatokkal felfegyverkezve megpróbált behatolni egy belvárosi zsinagógába, ahol abban az időpontban csaknem 250 személy tartózkodott. a zsinagóga előtt szolgálatot teljesítő rendőrök feltartóztatták őket, mire tűzharc bontakozott ki és kézigránatok is robbantak a szűk utcában. a terrortámadás két emberéletet és 18 sebesült áldozatot követelt. a sebesültek között van a két rendőr és az egyik támadó is. a rendőrségnek még a helyszínen sikerült elfognia két terroristát, majd egy lakásban rátalált a harmadikra is és azt is őrizetbe vette. mindhárman különböző arab országok utlevelével rendelkeztek. kihallgatásuk megkezdődött.

a szombati merénylet ügyében nyilatkozott kreisky kancellár és lanc belügyminiszter is. az osztrák kormányfő összefüggést lát a május 1-én bécsben heinz nittel közlekedési tanácsos ellen elkövetett gyilkos merénylet, valamint a mostani terrortámadás között. /a szocialista párti mittel elnöke volt az osztrák-izraeli baráti társaságnak./

lanc belügyminiszter utalt arra, hogy a belügyi szerveknek tudomásuk volt bizonyos radikális arab körök bécsi szervezkedéséről, fenyegetésük nem egy esetben kreisky kancellár személye ellen is irányult. ennek megfelelően hozták a biztonsági rendszabályokat szigorító intézkedéseket.

leopold gratz bécsi polgármester, valamint több más vezető politikus ugyancsak nyilatkozatban ítélte el a szombati terrortámadást.

sz/dj ng

10.25

300881 1816

sk0005 1 230 mtik1005

angola - biztonsági tanács

new york, 1981. augusztus 30. /ap/ - szombaton késő délután újra összeült az ENSZ biztonsági tanácsa, hogy folytassa tanácskozását az angolát ért dél-afrikai támadás ügyében. a szombati ülés a késő éjszakai órákig tartott, majd a tanács hétfő délelőttre tűzte ki következő ülését.

a biztonsági tanács el nem kötelezett tagállamai elkészítették nem végleges határozat-tervezetüket, amely élesen elítéli dél-afrikát az angolai népi köztársaság ellen végrehajtott agressziója miatt, széleskörű és kötelező szankciókat indítványoz pretória ellen, és dél-afrikai kártérítést sürget angola számára. a határozat-tervezetről már szombaton este elkezdődött az élénk nem hivatalos konzultáció. az egyesült államok ENSZ-képviselője máris értesre adta: a dokumentumot megvétőzná.

megfigyelők jelentős új mozzanatként értékelik, hogy a BT nyugati tagállamok immár nem egységesek a dél-afrikai köztársaság megítélésében és a pretóriával kapcsolatos magatartást illetően egyre nagyobb nézeteltérés mutatkozik az egyesült államok és szövetségesei közt. pénteken franciaország, a szombati ülésen pedig Günther van Well, az NSZK ENSZ-nagykövete élesen elítélte pretóriát és követelte a dél-afrikai csapatok kivonását angolából. Kanada ENSZ-képviselője szintén dél-afrika megbélyegzését sürgette, rámutatva, hogy a dél-afrikai támadás a konfliktus nagymértékű eskalációját jelenti.

a határozat-tervezet, amelyet Algéria, Angola és Uganda szövegezett meg az el nem kötelezett országok nevében, azt is indítványozza, hogy küldjenek vizsgálóbizottságot Angolába. a biztonsági tanács három tagját magában foglaló testületnek legkésőbb szeptember 30-ig jelentést kellene a BT elé terjesztenie.

wa ng

11.06 300881 1745

clé

sk0006 4 230 mtik1006

salvadori összefoglaló

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1981, augusztus 30. /mti/ - a salvadori hadügyminisztérium elismerte, hogy az ország középső, északi és északkeleti térségeiben fokozódott a partizánok tevékenysége, ami a katonai-kereszténydemokrata junta szempontjából „kényes helyzetet, teremtett.

a hadügyminisztérium szóvivője a helyi és a külföldi tudósítóknak adott nyilatkozatában elmondotta, hogy különösen suchitoto, cuscatlan és chalatenango megyékben élénkült meg a „lázadók, tevékenysége. példaként hozta fel, hogy san miguel iparvárosban gyakorlatilag megbénult az ipari üzemek munkája. hozzáfűzte, hogy usulután és la union megyékben szintén súlyosbodik a helyzet.

elismerte, hogy morazan, cabanas és san vicente megyékben meg kellett kétszerezni az „atlacatl, különleges dandár bevetéseinek számát. mint ismeretes, a dandárt a vietnamban szerzett tapasztalatok felhasználásával amerikai katonai tanácsadók és „zöldsapkások, oktatták ki a partizánellenes harc módszereire.

„nem könnyű észrevenni a partizánokat, mert mindig ott támadnak, ahol a katonák a legkevésbé várják, - mondotta a szóvivő. a továbbiakban utalt a mexikói és a francia kormánynak arra a közös állásfoglalására, amely elismerte a farabundo marti nemzeti felszabadítási frontot és azt „reprezentatív politikai erőnek, nevezte. azt mondotta, hogy a döntés befolyásolhatja a „baráti kormányokat, és lehetséges, hogy csökkenni fog a kívülről jövő katonai támogatás.

a salvadori junta egyébként az elmúlt héten négy helikoptert, pótalkatrészeket és más hadfelszereléseket kapott az egyesült államoktól, az egyesült államokból, argentinából, chiléből és izraelből érkező katonai segítség azonban elégtelennek bizonyult ahhoz, hogy a kormányhadsereg megakadályozza a partizánok általános térnyerését.

arturo rivera y damas, salvador katolikus érseke üdvözölte az fmln elismeréséről hozott francia-mexikói döntést. kijelentette, hogy a francia-mexikói állásfoglalás sok tekintetben megegyezik az ő véleményével, mert a jelenlegi körülmények közepette salvadorban nem lehetne igazi választásokat tartani.

ad

daniel ortega, a nicaraguai kormányzótanács koordinátora szintén üdvözölte az fmln elismeréséről hozott mexikói-francia döntést, és rámutatott, hogy a kezdeményezés hozzájárulhat a salvadori válság politikai megoldásához.

ml/gi ng

11.13 300881 2415

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

kabuli kezdeményezés - pravda

moszkva, 1981. augusztus 30. /taszsz/ - a demokratikus afganisztán kormányának az ország helyzetének normalizásáról szóló új nyilatkozata az afgán demokratikus köztársaság rugalmas álláspontját tükrözi - állapítja meg a moszkvai pravda.

a lap rámutat: e nyilatkozatban nem csupán a korábbi javaslatokról van szó, hanem új fontos momentumok is megjelentek benne. kabul ugyan előnyben részesíti a pakisztánnal és iránnal folytatandó kétoldalu - mindegyikkel külön-külön történő - tárgyalásokat, ugyanakkor azonban nem zárkózik el a háromoldalu találkozótól sem. az afgán kormánynak az ellen sincs kifogása, hogy e megbeszéléseken részt vegyen az ensz főtitkára vagy annak képviselője is - emlékeztet rá a szovjet párt lapja.

a politikai rendezésnek azokat a megbízható nemzetközi garanciákat is megukban kell foglalnia, amelyek szavatolnák, hogy a jövőben megszüntetik az afganisztán belügyeibe való fegyveres és más jellegű beavatkozást - hangsúlyozza a pravda, majd megállapítja: az afgán kormány - anélkül, hogy előre megnevezné az összes országokat, amelyek részvennének az említett garanciák kidolgozásában - úgy véli, hogy ebbe elsősorban a szovjetuniót, az egyesült államokat, az afganisztánnal szomszédos államokat, valamint az afganisztán számára elfogadható országokat kell bevonni.

a lap a továbbiakban hangsúlyozza: ha sikerülne elérni a megegyezést az adott kérdésekben, és ha szavatolnák az afganisztán belügyeibe való külső beavatkozás minden formájának megszüntetését, megszűnnének azok az okok is, amelyek miatt afganisztán kénytelen volt katonai segítségért folyamodnia a szovjetunióhoz. ily módon

all

megteremtődhetnének a feltételek a szovjet csapatok kivonásához is, fel lehetne számolni délnyugat-ázsia e térségében a válsághelyzetet, amely az imperializmus hibájából jött létre, és ez kétségtelenül a nemzetközi helyzet általános javulását is elősegítené.

gf ng

11.22 300881 1949

-. -

sk0008 4 230 mtik1008

közel-keleti hírek

doszt - arafat

beirut, 1981. augusztus 30. /afp/ - szombaton este a libanoni fővárosban találkozott egymással sah muhammed doszt afgán külügyminiszter és jasszer arafat, a pfsz vb elnöke. a közel-keleti körúton lévő külügyminiszter átadta a palesztin vezetőnek babrak karnal elnök üzenetét, amelyben az afgán államfő országa támogatásáról biztosította a palesztin nép igazságos harcát.

satti tuniszbán

tunisz, 1981. augusztus 30. /afp/ - habib satti, az iszlám konferencia főtitkára Líbiában tett hivatalos látogatása befejeztével szombaton tuniszbába érkezett. satti érkezésekor adott nyilatkozatában elmondotta, hogy tripoliban eszmecserét folytatott kadhafival, a líbiai forradalom vezetőjével az arab világ és az iszlám országok helyzetéről. az iszlám konferencia főtitkára méltatta líbia szerepét az iszlám országok szolidaritásának megszilárdításában.

aziz tripoliban

tripoli, 1981. augusztus 30. /afp/ - szombaton tripolibába érkezett tarik aziz iraki miniszterelnök-helyettes és átadta kadhafi ezredesnek, a líbiai forradalom vezetőjének szaddam husszein iraki elnök szóbeli üzenetét, amely elsősorban a két ország kapcsolataival foglalkozott.

cheysson

beirut, 1981. augusztus 30. /reuter/ - claude cheysson francia külügyminiszter, aki közel-keleti körútja során szombaton érkezett beirutba, még aznap este kétórás megbeszélést folytatott eliasz

Al

szárkisz libanoni államfővel, akinek átadta mitterrand francia elnök üzenetét. az üzenetben a francia államfő kifejezésre juttatta országa készségét arra, hogy segítséget nyújtson a belháború dulta libanon egységének helyreállításához. cheysson látogatása első napján találkozott valid dzsumblattal, a haladó szocialista párt vezetőjével is. vasárnap folytatja megbeszéléseit a libanoni vezetőkkel, majd az esti órákban továbbutazik damaszkuszba.

ba ng

11.33 300881 1888

-. -

sk0009 4 230 mtik1009

bécsi merénylet - visszhang

beirut/new york/washington/jeruzsálem, 1981. augusztus 30.
/mti-ap/reuter/afp/ - a palesztinai felszabadítási szervezet szóvivője utján közönséges büncselekmények minősítette és határozottan elítélte a bécsi zsinagóga elleni merényletet, amelyet bizonyos körök megpróbálnak összefüggésbe hozni a pfsz-szel. a szóvivő leszögezte, hogy a pfsz tiszteletben tartja az összes vallásokat, így a zsidó vallást is, és hangsúlyozta, hogy szervezete az osztrák-palesztin kapcsolatok előmozdítására törekszik.

kurt waldheim, az ensz főtitkára megbélyegezte a terrorakciót, amely - mint mondotta - ellentétes a civilizált világ eszméivel. waldheim kapcsolatba lépett ausztria ensz-képviselőjével és felkérte: közölje a bécsi kormánnyal, hogy mélységesen megdöbbenette a merénylet.

az arab liga nyilatkozatban ítélte el a barbár merényletet, rámutatva, hogy „az arab hagyományoknak szerves része az összes vallások istentiszteleti helyei iránti mély tisztelet,„ a nyilatkozat szerint a merénylet elkövetői szándékosan félrevezető képet próbáltak adni a palesztin nép nemes harcáról.

az izraeli kormány sajtóhivatalának és külügyminisztériumának állásfoglalásai emlékeztetnek arra, hogy a merényletet több terrorakció előzte meg, és mindezért a felelősséget az osztrák vezetésre próbálják hárítani, amely a közel-keleti rendezés érdekében jó kapcsolatokat alakított ki a palesztinai felszabadítási szervezettel.

ba ng

11.59 300881 1471

ll

-. -

sk0010 4 230 mtik1010

rövid hírek

áramszünet

san francisco, 1981. augusztus 30. /upi/ - villám csapott szombaton az amerikai arizona államon át vezető két nagyfeszültségű távvezetékbe és ennek következtében kalifornia és nevada államban több mint 2 millió otthon maradt mintegy fél órára áramszolgáltatás nélkül.

tájfún

tokió, 1981. augusztus 30. /upi/ - az „ágnes” nevet viselő tájfún vasárnap 126 kilométeres óránkénti sebességgel söpört végig okinawa szigetén. a szélvihar komoly fennakadásokat okozott a légi és hajóforgalomban. anyagi károkról ezidáig nem érkezett híradás.

árvizek

uj-delhi, 1981. augusztus 30. /ap/ - a medrűkből kilépett gangesz és brahmaputra folyók india északi részén mintegy 250 ezer falusi lakost zártak el a külvilágtól. az indiai assam államam az árvízhelyzet szombaton tovább súlyosbodott. a brahmaputra 25 falut öntött el dibrugarh körzetében. az árvízszújtotta területeken a hadsereg alakulatait is bevonták a mentési munkálatokba.

hu - carrillo

peking, 1981. augusztus 30. /mti/ - hu jao-pang, a kínai kommunista párt központi bizottságának elnöke a hét végén pekingben fogadta santiago carrillót, a spanyol kommunista párt főtitkárát, aki phenjanból érkezett a kínai fővárosba. a két fél kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről cserélt véleményt.

szi-nc ng

12.10

300881 1347

Jd

sk0011 1 230 mtik1011

angola - harctéri események

Luanda/Lisszabon, 1981. augusztus 30. /mti-reuter/afp/ - az állítólag „visszavonulóban levő”, dél-afrikai csapatok tovább folytatják akcióikat angola területének belsejében. mint az angolai nemzetvédelmi minisztérium közölte, az inváziós csapatok elfoglalták cunene dél-angolai tartomány székhelyét, ngiva városát, valamint kilenc kisebb helységet, köztük a határtól 100 kilométerre északra fekvő xanongot. a luandai közlemény szerint a dél-afrikai alakulatok vasárnap délelőtt cahama város irányában folytatták támadásukat. az elmúlt két nap alatt a védelmi harcok során öt dél-afrikai repülőgépet lőttek le angola felett - adja hírül a közlemény.

ba ng

12.15 300881 0711

-.-

sk0012 4 230 mtik1012

neutronfegyver - tiltakozások

moszkva/brüsszel/bréma, 1981. augusztus 30.
/mti/taszsz/reuter/afp/ - az egész világon nő az amerikai kormánynak a neutronfegyver gyártásáról hozott döntés elleni tiltakozás - mutat rá vasárnapi számában a moszkvai pravda. a neutronfegyver ugyanugy, mint a pershing-2 középhatótávolságu rakéták és a robotrepülőgépek azért kellene a pentagonnak, hogy ily módon előkészíthesse Európában az ugynevezett korlátozott nukleáris háborút. washington nyomást gyakorol nato-beli szövetségeseire, hogy megszerezze hozzájárulásukat a neutronfegyvernek területükön történő elhelyezésére - hangoztatja a pravda.

x x x x x

karel van miert, a belga szocialista párt flamand társelnöke, felszólította a belga kormányt: foglaljon egyértelműen állást amellett, hogy nem engedélyezi a neutronfegyver tárolását és bevetését az ország területén. van miert a kis nato-országok szociáldemokrata vezetőinek koppenhágai értekezletéről hazatérőben nyilatkozott egy flamand lapnak.

eké

a dán, norvég, holland, belga és Luxemburgi szocialista és szociáldemokrata pártok képviselőinek értekezlete hasonló állásfoglalással végződött. a közös értékelés szerint a neutronfegyver fokozza az atomháború veszélyét, mivel leszállítja a hagyományos és atomfegyverek közötti küszöböt.

x x x x

több mint 10 ezer ember vett részt szombaton brémában azon a politikai tüntetésen, amelynek résztvevői tiltakoztak a neutronfegyver gyártásáról hozott amerikai döntés, valamint a nato európai nukleáris erőinek „korszerűsítése”, hasonló jellegű megmozdulás zajlott le nyugat-berlinben is, ezen csaknem 60 ezer ember vett részt.

szi ng

12.26 300881 1667

-.-

sk0013 4 230 mtik1013

brit munkáspárt /1. rész/

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. augusztus 30. /mti/ - vasárnap Londonban nyilvánosságra hozták a munkáspárt szeptember végi országos értekezletének előzetes programját, a vezető szervezetekbe javasolt tisztségviselők névsorát és a határozati javaslatokat.

ennek alapján véglegesnek tűnik, hogy a párton belüli politikai erőpróba - amely az alvezéri tiszti betöltése körül zajlik majd - elkerülhetetlenné vált.

a pártvezér tisztében michael footnak nincs ugyan riválisa, de az alvezér posztjáért hárman is versengeni fognak: denis healey, aki a párt jobbszárnyának vezéralakja, tony benn, aki a baloldal jelöltje, és john silkin, aki a viszonylag legkisebb esély birtokában a „pártegység”, jelszavát írta zászlajára.

healeyt elsősorban a munkáspárti parlamenti képviselők, benn-t pedig a párt választókerületek szerint tagolt alapszervezetei támogatják. a párton belüli harmadik nagy erőt jelentő szakszervezetek megosztanak a jelöltek között. a pillanatnyi esélyek fej-fej melletti versengést ígérnek healey és benn között.

de

a harc tulajdonképpeni tétje egyrészt a párt politikai arculata, másrészt a szervezeti reform. ha benn-t választják meg, a munkáspárt radikális bázisának az eddiginél nagyobb esélye lesz arra, hogy bal felé tolja a párt szekerét.

a munkáspárti politikát eddig hagyományosan a párt parlamenti csoportja - az ugynevezett „parlamenti munkáspárt”, - formálta. ennek az intézményesített pártelitnek nem kellett kötelező módon figyelembe vennie a tagság vagy a legfelső választott szerv, az országos végrehajtó bizottság /ovb/ akaratát. ez évtizedeken át nem okozott komoly konfliktust, de foot pártvezérsége idején - amikor a „thatcherizmus”, ellenhatásaként a párt folyamatosan balra tolódott és tolódik, és amikor az ovb-ben baloldali többség alakult ki - fokozatosan alapkérdéssé vált. a baloldali reformszárny keresztül akarja vinni, hogy az ovb-nek a többség álláspontját visszatükröző politikai platformja kötelezze a képviselőket, mindennek előtt pedig az árnyékkormányt, ha ez sikerül, a „parlamenti munkáspárt”, nagyfoku autonómiája tovább szűkül. /folyt./

ae/gi ng

12.40 300881 2192

-. -

sk0014 4 230 mtik1014

brit munkáspárt /2. rész/

a pártelit idén már elveszített egy csatát: januárban megvonták tőle azt a jogot, hogy maga válassza meg a vezért és az alvezért. ezt a hatáskört a pártértekezlet egy választott kollégium kezébe adta, amelyben a parlamenti képviselőcsoportnak csak 30 százalékos képvisellete van: ugyanannyi, mint az alapszervezeteknek és 10 százalékkal kevesebb, mint a szakszervezeteknek. az újabb vereség azt jelentené, hogy a „parlamenti munkáspártnak”, ha óvatosabb formában is, de magáévá kellene tennie az ovb - főként gazdasági és leszerelési kérdésekben tapasztalható - baloldali radikalizmusát. megvan azonban az esély arra is, hogy néhány képviselő ehelyett a pártból való távozást fogja választani, csakugy, mint a januári események nyomán, amikor szakadár munkáspárti politikusok megalakították a szociáldemokrata pártot.

ae/gi ng

12.45 300881 0876

ll

-. -

sk0015 4 230 mtik1015

karmal - nyilatkozat

kabul, 1981. augusztus 30. /taszsz/ - a szovjet békeprogram, amelyet leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke az szkp xxvi. kongresszusán és több más nyilatkozatában kifejtett, különösen fontos és építő jellegű külpolitikai lépésnek tekintendő - mondotta a taszsz szovjet hírügynökségnek adott nyilatkozatában babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának főtitkára, a forradalmi tanács elnökségének elnöke.

karmal nyilatkozatában élesen elítélte az imperialista körök tevékenységét, amely a nemzetközi helyzet kiélezésére és a fegyverkezési hajszára irányul. emlékeztetett a salvador és más latin-amerikai államok belügyeibe való amerikai beavatkozásra, a dél-afrikai rendszer angola és mozambik elleni támadásaira, amerikai támaszpontoknak egyiptomban, ománban és szomáliában való létrehozására, a pakisztánban és diego garcián építendő támaszpontok terveire, a fasiszta rendszerek, illetve az afgán ellenforradalmárok amerikai támogatására. Összefoglalólag megállapította: ezek mind az imperialisták agresszív politikájának megnyilvánulásai.

karmal hangsúlyozta: a feszültség a világban nem az afganisztáni eseményekkel kezdődött. az imperialista agresszió fokozódásának legfőbb magyarázata abban rejlik, hogy az egyesült államok ily módon akarja kijuttatni katonai-ipari komplexumát a válságból. ennek eredményeként a nyugati országokban milliók válnak munkanélkülivé, sőt, a válságból való kilábolás érdekében washington kész emberek millióinak meggyilkolására, készen áll arra, hogy újra meg újra elfojtsa a nemzeti-felszabadító mozgalmakat.

babrak karmal emlékeztetett az afgán demokratikus köztársaság kormányának békejavaslataira is, és ezekkel kapcsolatban megállapította, hogy ezeket a kezdeményezéseket az amerikai és a brit vezető körök ellenségesen fogadták.

az afganisztáni nép határozottan szembeszáll azokkal a törekvésekkel, amelyek az ország szuverenitása, területi épsége, függetlensége, valamint az áprilisi forradalom vívmányai ellen irányulnak. az afganisztáni vezetés az afganisztán és szomszédai között fennálló problémák rendezésére háromoldalú tárgyalásokat javasol abból a célból, hogy afganisztán, irán és pakisztán az ensz főtitkárok vagy annak képviselője jelenlétében megegyezésre jussanak a vitás kérdésekben. e megbeszélések megtartása csak akkor lehetséges, ha beszüntetik az ország belügyeibe való mindenmü beavatkozást - jelentette ki babrak karmal.

gf ng

13.47

300881 2549

ab

sk0016 4 230 mtik1016

robbanás teheránban

teherán, 1981 augusztus 30. /afp/ - vasárnap újabb súlyos pokolgépes merénylet zajlott le teheránban. ezúttal a kormány hivatali épülete volt a célpont, és a robbanás - az első jelentések szerint - ha halálos áldozatokat nem is, de több sebesültet követelt. a körülmények egyelőre tisztázatlanok, a hatóságok ugyanis röviddel a merénylet után az iráni főváros központjában fekvő épületet hermetikusan körülzárták. megerősített biztonsági alakulatokkal vették körül a parlament közeli épületét is, ahol egyébként éppen ülészttek a képviselők.

szemtanuk szerint a robbanást követően az épület egy része lángba borult, és a tüzet még órákkal később sem sikerült eloltani. a kormány székházat fekete füstfelhő takarta el.

az afp hírügynökségnek a helyszínen tartózkodó tudósítója szerint mentőautókon több sebesültet szállítottak egy közeli kórházba.

a merénylet háttere egyelőre ismeretlen.

mint emlékeztetés, június 28-án az iszlám köztársasági párt székházában robbant pokolgép, és akkor a merénylet 74 halálos áldozatot követelt.

pl ng

16.37 300881 1102

-.-

sk0017 4 230 mtik1018

rövid hírek

kuba - vietnam

hanoi, 1981. augusztus 30. /taszsz/ - a hivatalos látogatáson hanoi-ban tartózkodó isidoro malmierca kubai külügyminiszter megbeszélést folytatott vietnami kollégájával, nguyen co thach-al. a két miniszter a kétoldalú kapcsolatok alakulásáról és időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyalt.

vadászgépek japánnak

17.50

tókió, 1981. augusztus 30. /taszsz/ - omura dzsodzsi, a japán nemzetvédelmi hivatal vezérigazgatója /hadügyminiszter/ ismertette azokat a terveket, amelyeknek értelmében f-15-ös típusú amerikai vadászgépekkel szerelik fel a japán légvédelmi erőket. az első hét repülőgép előreláthatóan ez év december elején érkezik meg japába és jövőre további 18 vadászgépet kap majd a szigetország.

arab szövetkezeti társulás

bagdad, 1981. augusztus 30. /taszsz/ - bagdadban megkezdte munkáját az arab szövetkezeti társulás alapító konferenciája. a konferencia munkájában marokkó, kuvait, szómália, jordánia, az egyesült arab emírségek, a jemeni arab köztársaság, libanon, irak, a palesztinai felszabadítási szervezet, az arab liga és a nemzetközi munkajogi szervezet képviselői vesznek részt. a konferencián elfogadják a szervezet alapokmányát és megválsztják vezetőségét. az új társulás célja a szövetkezeti mozgalom támogatása az arab országokban.

a pápa békefelhívása

castel gandolfo /olaszország/, 1981. augusztus 30. /ap/ - ii. jános pápa két nappal a második világháború kitörésének 42. évfordulója előtt nukleáris leszerelésre és a béke megszilárdítására szólította fel a világot. a katolikus egyházfő 14 ezer hívő előtt elmondott beszédében kijelentette, hogy az évforduló alkalmából újból alá kell huzni a tartós béke érdekében tett mindenfajta erőfeszítés szükségességét.

kzs ng

16.52 300881 1778

-. -

sk00 18 4 230 mtik 1019

schmidt - dánia

koppenhága, 1981. augusztus 30. /mti-dpa/upi/ap/ - helmut schmidt nyugatnémet kancellár szombaton befejezte néhány órás dániai látogatását és visszatért az nszk-ba. anker jörgensen dán miniszterelnökkel, szociáldemokrata elvbarátjával megvitatta a kelet-nyugati problémakört, valamint a két ország közötti gazdasági együttműködés kérdéseit.

id

17. ⁷⁰

Schmidt a dán vendéglátójával folytatott megbeszélése után kopenhágában sajtóértekezletet tartott, és ezen megismételte a neutronfegyverek ügyében eddig tett kijelentéseit. Ezáltal már némi türelmetlenséggel válaszolta az újságíróknak, hogy a neutronfegyver nyugat-európai elhelyezésének problémáját nem szükséges „agyonbeszélni”, mivel a témának „nincsen tényleges időszériúsége”, a kancellár szerint nyugat-európában indokolatlanul nagy a lakosság háborútól való féltelme. „egészségtelen állapotnak”, nevezte azt, hogy „a nyugat-európaiak az amerikaiaktól jobban félnek, mint a szovjetektől”.

Jörgensen dán miniszterelnök egyébként a bonni kancellárétól igen eltérő formában foglalt eddig állást a neutronfegyver kérdésében. Eddigi nyilatkozataiban „oktalannak és rosszul időzítettnek”, nevezte a reagan-kormányzatnak a neutronfegyverről hozott döntését.

Helmut Schmidt kopenhágában is kétkedéssel nyilatkozott az észak-európai atomfegyvermentes övezet létesítésére tett szovjet javaslatról, amelyet norvégiához hasonlóan dániában is kedvezően fogadtak. Ismét arra hivatkozott, hogy ezt a javaslatot csakis az átfogó leszerelési tárgyalások keretén belül érdemes felvetni.

A kancellár a sajtóértekezleten kijelentette, hogy még talán a leszerelés ügyénél is nagyobb gondot okoznak a világgazdasági problémák, különösen a munkanélküliek számának növekedése.

ku ng

17.03 300881 1784

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

cheysson - arafar

Beirut, 1981 augusztus 30. /afp/ap/- „semleges”, területen ugyan, de mégis találkozott vasárnap Beirutban Claude Cheysson francia külügyminiszter és Jasszer Arafat, a PFSZ végrehajtó bizottságának elnöke.

ami az előzményeket illeti: a PFSZ szorgalmazta a találkozót, s meghívta Cheyssont a szervezet beiruti székházába. A francia diplomácia vezetője azonban - attól tartva, hogy az épület küszöbének átlépését a PFSZ hivatalos elismeréseként értelmeznék -

ME

17

AP

elzárkózott az arafat által javasolt helyszíntől és közölte: csakis franciaország beiruti nagykövetének rezidenciáján hajlandó találkozni a palesztin politikussal. párizs egyébként elismeri a pfsz-t mint a palesztinai nép képviselőjét, de a szervezetet nem tekinti a palesztinok egyedüli törvényes képviselőjének.

Végezetül safik el-vazzan libanoni miniszterelnök közreműködésével „az utolsó órában„ mégiscsak sor kerülhetett a találkozóra, a kormányfő beiruti házában. safik el-vazzan a délelőtti órákban találkozott a francia külügyminiszterrel, és kompromisszumos javaslatát cheysson, majd arafat is elfogadta. ezek után a hírügynökségek vasárnap délután már a találkozó létrejötéről adhattak hírt. érdemi részletek egyelőre nem ismereteseek.

pl ng

17.13 300881 1261

--

sk0020 4 230 mtik1021

bécsi merénylet - visszhang-2

jeruzsálem, 1981 augusztus 30. /mti-upi/- az izraeli kormány a palesztinai felszabadítási szervezetet próbálja felelőssé tenni az egyik bécsi zsinagóga ellen szombaton elkövetett merénylet végrehajtásáért. a kabinet ülése után egy kormányzóvivő a szokásos izraeli szóhasználatnál élve „terrorista„ szervezetnek nevezte a pfsz-t, azt állítva, hogy „az izraeli vagy zsidó célpontok elleni támadásokat különböző, a pfsz-hez kötődő, de hivatalosan ahhoz nem tartozó terrorista csoportok követik el,,.

az izraeli kormány - mint a szóvivő nyilatkozatából kitűnt - teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a pfsz korábbi erélyes hangú nyilatkozatát, amelyben a szervezet elítélte a merényletet és azt közönséges bűncselekménynek minősítette.

pl ng

17.59 300881 0802

del

H. KO

--

sk0021 4 230 mtik1022

angola - helyzetkép

Luanda/Lisszabon/windhoek/johannesburg, 1981. augusztus 30.
/mti-taszsz/dpa/ap/upi/ap/efe/ - a luandai rádió vasárnapi híradásai szerint angola déli tartományban változatlanul harcok folynak az országba behatolt dél-afrikai alakulatok és a honvédő erők között. Luandában cáfolják azokat a pretoriai jelentéseket, amelyek szerint a dél-afrikai csapatok befejezték támadó hadműveleteiket, és a dél-afrikai katonák nagy részét már kivonták angola területéről.

az angolai nemzetvédelmi minisztérium legújabb közleményében az áll, hogy a dél-afrikai agresszorok még mindig megszállva tartanak több települést, és főként kunene tartomány központja, ngiva körül tartják magukat. a luandai hivatalos bejelentések szerint ngiva várost pénteken foglalták el a dél-afrikai osztagok.

pretoriában a katonai vezetés azt állítja, hogy az egyhetes akció már befejeződött, de a kivonulás csak „fokozatosan”, meggy végbe. a dél-afrikai hadsereg vezetői „a korlátozott méretű vállalkozást”, sikeresnek nevezik, és mindössze tíz katonájuk elvesztését ismerik el. a dél-afrikai propagandagépezet szerint a swapo „terrorista-szervezet súlyos csapást szenvedett el”, „egyes elemzésekből úgy tűnik, hogy a dél-afrikai támadás fő célja a dél-angolai xangango város volt, amely pretoria szerint a swapo egyik legfontosabb katonai központja.

az angolai hírügynökség, az angol jelentései szerint a dél-afrikai támadók 400 ezer négyzetkilométer nagyságu területen számos falvat tettek a földdel egyenlővé, és leromboltak több fontos hidat. egyébként a luandai hatóságok meghívták angol újságírók egy csoportját, hogy látogassanak el dél-angolába, és a helyszínen győződjenek meg a dél-afrikai támadás súlyos következményeiről szóló jelentések helytálló voltáról.

ku ng

18.16 300881 1804

de

ho

Ri

--

sk0022 4 300 mtik1023

jaruzelski beszéde

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. augusztus 30. /mti/ - Lengyelországban - a hagyományoknak megfelelően - a hitleri német agresszió évfordulójának előestéjén, vasárnap országszerte tisztavató ünnepségeket tartottak. a koszalini légvédelmi tisztiiskola végzős növendékeihez wojciech jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök, nemzetvédelmi miniszter intézett beszédet.

a kormányfő hangsúlyozta: a szovjetunió és a varsói szerződés többi tagállamának hadseregeivel kialakult fegyverbarátság a lengyel néphadsereg, a lengyel nép történelmi vivmánya, és egyben a szocialista lengyelország biztonságos, békés fejlődésének alapja. ezzel kapcsolatban erélyesen elítélte az olyan cselekményeket, amelyeknek elkövetői emlékműveket gyaláznak meg.

jaruzelski a továbbiakban rámutatott: a lengyel egyesült munkáspárt ix., rendkívüli kongresszusa megerősítette és elmélyítette a szocialista megújulás folyamatát, amelytől nem lehet eltérni. „amál inkább jogos a kérdés, meddig lehet próbára tenni a megállapodások irányvonalát, a néphatalom türelmét, mérsékletét, jóakarátát, - mondotta, majd így folytatta: régi és új panaszokkal, végetérni nem akaró követelésekkel, rágalmozó nyomtatványokkal és szavakkal lehet zaklatni a hatalmat, lehet a kedélyeket szítani, de nem lehet velük lakásokat fűteni, házakat építeni, embereket táplálni. „az állandó tagadás sehová sem vezet.„

a népi hadsereg fennállásának 38 éve alatt éppen elég szolgálatot tett lengyelországnak ahhoz, hogy állampolgári és erkölcsi joga legyen kijelenteni: „elég a fellazításból,„ a nép életét meg kell javítani, de nem szabad megengedni, hogy az ellenség letérítse az országot a szocializmus utjáról.

„országunk kritikus ponton van. közeledik a szolidaritás kongresszusa, és a társadalom széles körei választ várnak arra a kérdésre, vajon konstruktív együttműködés következik-e, vagy pedig konfrontáció,„ - mondotta a miniszterelnök, hangsúlyozva, hogy ez a válasz komoly kihatással lesz az ország jövőjére.

jaruzelski végezetül emlékeztetett arra, hogy a kormány, amelynek élén áll, a temp programjának megvalósítására, vagyis a válság leküzdésére, a reformok megvalósítására, az emberek életkörülményeinek megjavítására törekszik. ezek - fűzte hozzá - nehéz, de továbbra is reális feladatok, teljesítésükhöz azonban mindenekeelőtt nyugalomra, rendre és munkára van szükség.

kn/dj ng

18.38

300881 2450

ll

13.

25

A

sk0023 4 230 mtik1024

hármasszerződés

aden, 1981 augusztus 30. /mti-afp/ap/- adenban nyilvánosságra hozták annak a barátsági és együttműködési szerződésnek a szövegét, amelyet augusztus 19-én, háromnapos találkozásuk befejezésekor írt alá ali nasszer mohammed hasszani a jemeni ndk, mengisztu hailé mariam, a szocialista etiópia, valamint moamer el-kadhafi, a libiai forradalom vezetője.

a dokumentumban az aláíró felek megerősítik, hogy országaik együttműködnek politikai és gazdasági téren. együttesen szállnak szembe mindenfajta imperialista, cionista, reakciós összeesküvéssel, amelynek az a célja, hogy katonai támaszpontok létesítésével akadályozza a haladó rendszerek további fejlődését a térségben.

rendkívül fontos pontja a szerződésnek, amely leszögezi: ha bármelyik aláíró országot agresszió éri, azt a másik két ország maga ellen irányuló agressziónak tekinti, és minden eszközzel segítséget nyújt annak visszaveréséhez.

a jemeni ndk, libia és etiópia vezetői a szerződésben támogatásukról biztosítják az arab és az afrikai nemzeti felszabadító mozgalmakat, külön kiemelve a palesztinai forradalomnak és a namibiai nép ügyének támogatását. egyidejűleg hangsúlyozzák, hogy minden erejükkel szembeszállnak a camp david-i különalku részvevőinek mesterkedéseivel.

a felek - mint a dokumentumból kitűnt - vállalták: anyagi segítséget nyújtanak egymásnak a különböző nemzeti fejlesztési tervek megvalósításához.

pl ng

18.45 300881 1448

--

sk0024 4 230 mtik1025

cheysson - arafat - 2

beirut, 1981 augusztus 30. /afp/- mint már jelentettük, mégis létrejött a találkozó jasszer arafat, a pfsz vezetője és claude cheysson francia külügyminiszter között. a két politikus safik el-vazzan libanoni miniszterelnök beiruti házában találkozott, és csaknem egyórás eszmecserét folytatott egymással.

ad

18.45

a találkozó után arafat a sajtó képviselői előtt „pozitívnak”, minősítette franciaország hozzáállását a palesztinai nép sorsához és jogaihoz és kijelentette, hogy a megvitatott kérdésekben egyetértettek. „a találkozó rendkívül konstruktív volt, és őszintén megvitatottuk a közel-keleti problémakört, különös tekintettel a palesztinok ügyére, jogaira, mindenekelőtt arra a jogára, hogy más népekhez és országokhoz hasonlóan élhessen.”

arafat jelezte, hogy a jövőben folytatni kívánja a párbeszédet a francia diplomácia vezetőjével.

cheysson egyelőre nem nyilatkozott, de a közel-kelettel és ezen belül a palesztinokkal kapcsolatos francia álláspont korábbról már ismert. párizs hangsúlyozza, hogy a palesztinoknak joguk van saját állam alapítására, és a közel-keleti probléma általános rendezését szorgalmazza. azt hangoztatja, hogy camp david erre nem nyújt megfelelő keretet, de ugyanakkor a különalkut egészében nem veti el.

pl ng

19.00 300881 1306

-. -

sk0025 4 230 mtik1026

robbanás teheránban - 2

teherán, 1981 augusztus 30. /afp/ap/ - mohammed ali radzsai elnök és mohammad dzsavad bahonar miniszterelnök is a sebesültek között van - közölte a vasárnap délutáni merényletről beszámoló teheráni rádióra hivatkozva az afp hírügynökség. mint jelentettük, bahonar miniszterelnök hivatalában pokolgép robbant és a robbanás nyomán tűz ütött ki az épületben. ugyancsak az afp közölte, hogy a robbanás időpontjában két fontos tanácskozás folyt éppen a miniszterelnöki hivatalban. ülésezett a legfelső nemzetvédelmi tanács, amelyben radzsai és bahonar mellett rafszandzsani, a parlament elnöke, valamint a hadügyminiszter, a vezérkari főnök, a forradalmi gárdisták parancsnoka és khomeini két képviselője foglalt helyet. ugyanakkor ülésezett a gazdasági tanács is, amelynek tagjai között van behzad nabavi, a végrehajtási ügyek államminisztere is. egyelőre nincs hír arról, mennyire súlyos radzsai, valamint bahonar sebesülése.

Al

20

a robbanás hírét megerősítette a pars hivatalos iráni hírügynökség is, hangoztatva, hogy merénylet történt. a teheráni rádió egy későbbi közlése szerint a miniszterelnök hivatalának több munkatársa a merénylet következtében életét veszítette.

ugyancsak a teheráni rádió jelentette, hogy két órával a robbanás után összeült az iráni minisztertanács. az ülés résztvevői elítélték a merényletet és „döntéseket hoztak,,. részleteket ^{nem} közölt a rádió.

pl ng

19.30 300881 1429

-.-

sk0026 4 230 mtik1027

rövid hírek

szállodatjz

münchen, 1981. augusztus 30. /upi/reuter/ - nyolc ember meghalt, hat megsebesült, amikor a bajorországi ebermannstadtban szombat éjjel kigyulladt egy szálloda - jelentette a helyi rendőrség. az áldozatok halálát füstmérgezés okozta.

autószerencsétlenségek

párizs, 1981. augusztus 30. /afp/ - heten meghaltak és mintegy hetvenen sebesültek meg vasárnap reggel a cote d'azur - párizs közötti autópályán történt autószerencsétlenségek következtében - jelentette nem véglelegs adatok alapján a francia rendőrség. a szerencsétlenül járt autósok között sok külföldi is van: angolok, spanyolok, belgák, hollandok és nyugatnémetek.

Li dzong ok moszkvában

moszkva, 1981. augusztus 30. /taszsz/ - uton a sziriai arab köztársaságba, vasárnap moszkvába érkezett Li dzong ok, a koreai munkapárt kb pb tagja, a

Koreai népi demokratikus köztársaság közigazgatási tanácsának elnöke /miniszterelnök/. a magas rangú vendéget a repülőtéren konsztantyin katusev, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese és más hivatalos személyiségek köszöntötték.

kzs ng

19.47 300881 1126

ME

20

67

-.-

